

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB „E1“ 2016-04-04 PRAŠYMO**

2016 m. gegužės 27 d. Nr. S-110 (7-62/2016)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos narės, pavaduojančios komisijos pirmininkę
komisijos narių

Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus
Linos Vosylienės – pranešėja

sekretoriaujant
mokestinio ginčo šalims nedalyvaujant

Jūratei Dalmantaitei

2016 m. gegužės 3 d. posėdyje išnagrinėjusi UAB „E1“ (toliau – Pareiškėja) 2016-04-04 prašymą atnaujinti skundo padavimo terminą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2015-12-21 sprendimui Nr. 69-154 apskūsti, n u s t a t ė:

Inspekcija 2015-12-21 sprendimu Nr. 69-154 patvirtino Kauno apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Kauno AVMI) 2015-09-07 sprendimą Nr. (04.7.2)-FR0682-630, kuriuo Pareiškėjai nurodyta sumokėti į biudžetą 1759438,51 Eur pridėtinės vertės mokestį (toliau – PVM), 663821,11 Eur PVM delspinigius ir 527831 Eur PVM baudą. Inspekcija nurodytąjį sprendimą su 2015-12-23 lydraščiu Nr. (24.6-31-5)-R-9482 registruotu laišku (perduota paštu 2015-12-28, registruotos siuntos Nr.) išsiuntė Pareiškėjai skunde nurodytuojų adresu: (duomenys neskelbtini).

Pareiškėja 2016-04-04 prašyme nurodo, kad, nesutikdama su Kauno AVMI 2015-09-07 sprendimu Nr. (04.7.2)-FR0682-630, ji pateikė Inspekcijai skundą. Taip pat, vadovaudamasi 2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 71 straipsniu, pateikė pasiūlymą pasirašyti susitarimą dėl mokesčio ir su juo susijusių sumų dydžio. Inspekcija, atmetusi Pareiškėjos skundą, 2015-12-21 sprendimu Nr. 69-154 patvirtino Kauno AVMI 2015-09-07 sprendimo Nr. (04.7.2)-FR0682-630 nurodymus.

Pareiškėja tik 2016-03-08 gavusi iš mokesčių administratoriaus pranešimą dėl turto arešto kreipėsi el. paštu (duomenys neskelbtini) į Inspekciją dėl priimto sprendimo, kurio ji negavo. Inspekcija informavo, kad, išnagrinėjusi Pareiškėjos 2015-10-16 skundą dėl Kauno AVMI 2015-09-07 sprendimo Nr. (04.7.2)-FR0682-630, 2015-12-21 priėmė sprendimą Nr. 69-154, kuris registruotu paštu buvo išsiųstas Pareiškėjos nurodytu adresu. Tačiau AB

Lietuvos paštas nurodė, kad registruotas laiškas neatsiimtas ir buvo grąžintas (Inspekcijos 2016-03-15 raštas Nr. (24.6-31-5)-R-1690). Inspekcija laišką išsiuntė tik 2015-12-28, nors sprendimas buvo priimtas 2015-12-21. Taip pat skundą nagrinėjo ilgiau kaip 60 dienų, nors apie skundo nagrinėjimo pratęsimą taip pat nebuvo informavusi Pareiškėjos.

Prašyme tvirtinama, jog Pareiškėja pašto pranešimo apie laišką ir siuntos iš Inspekcijos negavo, jokia informacija jai nebuvo įteikta ar pateikta, t. y. ji nedisponavo informacija, kad sprendimas priimtas ir išsiųstas, todėl praleido terminą skundui paduoti. Kita vertus, Kauno AVMI neteikė raginimo sumokėti papildomai apskaičiuotas sumas, kaip tai numatyta MAĮ.

Pareiškėja prašyme cituoja MAĮ 152 str. 3 dalį ir nurodo, jog svarbiomis termino praleidimo priežastimis, dėl kurių šis terminas gali būti atnaujinamas, laikytinos tik objektyvios, nuo pareiškėjo valios nepriklausančios aplinkybės, sutrukdžiusios laiku kreiptis į Komisiją dėl pažeistos teisės gynimo. Tvirtina, jog Pareiškėja nuo pat mokestinio patikrinimo pradžios aktyviai dalyvavo mokestinio patikrinimo procese, nesutiko ir nesutinka su mokesčių administratoriaus sprendimais kilusiame mokestiniame ginče, todėl, turėdama duomenis apie priimtą sprendimą, būtų jį skundusi įstatymo nustatyta tvarka.

Pareiškėja apie Inspekcijos 2015-12-21 sprendimą Nr. 69-154 realiai sužinojo tik 2015-03-18, kai gavo iš Inspekcijos raštą ir įstatymo nustatytu terminu objektyviai neturėjo galimybės pasinaudoti savo teise apskusti sprendimą. Pareiškėja elgėsi sąžiningai, todėl, atsižvelgiant į tai, jos nurodytos aplinkybės turi būti pripažintos svarbiomis skundo padavimo termino praleidimo priežastimis ir terminas skundui paduoti turi būti atnaujintas.

Vadovaudamasi MAĮ 152 str. 3 dalimi, Pareiškėja prašo atnaujinti terminą skundui dėl Inspekcijos 2015-12-21 sprendimo Nr. 69-154 paduoti.

Komisija konstatuoja, kad Pareiškėjos 2016-04-04 prašymas netenkintinas.

MAĮ 152 str. 2 dalyje nustatyta, kad skundas Komisijai turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per 20 dienų nuo centrinio mokesčių administratoriaus skundžiamo sprendimo įteikimo mokesčių mokėtojui arba per 20 dienų nuo termino sprendimui dėl mokestinio ginčo priimti pasibaigimo dienos. Minėto straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad mokesčių mokėtojui, praleidusiam skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias ikiteisminė mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija pripažįsta svarbiomis, šis terminas minėtos institucijos sprendimu gali būti atnaujintas.

Iš minėto teisinio reglamentavimo matyti, kad būtina sąlyga praleistam terminui atnaujinti yra tai, jog turi egzistuoti svarbios priežastys, kurios sutrukdė asmeniui nustatytu laiku paduoti skundą dėl atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo. MAĮ nėra pateiktas sąrašas aplinkybių, kurioms esant būtų suteikta galimybė atnaujinti praleistą terminą skundui paduoti. Tai ikiteisminei mokestinį ginčą nagrinėjančiai institucijai įstatymų leidėjo suteikta diskrecijos teisė (MAĮ 152 str. 3 dalis).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT), aiškindamas MAĮ 152 str. 3 dalies nuostatas, savo praktikoje ne kartą yra pažymėjęs, kad viešojo administravimo subjektas, atsižvelgdamas į pateiktus įrodymus, nurodytas aplinkybes, vertina, ar yra pakankamas pagrindas suteikti teisę, kuria nepasinaudota per nustatytą laiką, t. y. teisę apskusti mokesčių administratoriaus sprendimą ir taip pradėti mokestinį ginčą. Toks vertinimas turi būti atliekamas pagal vidinį viešojo administravimo subjekto įsitikinimą, pagrįstą išsamiu ir objektyviu visų aplinkybių išnagrinėjimu, vadovaujantis įstatymu, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijais, paisant administracinių teismų formuojamos praktikos šios kategorijos arba analogiškose bylose (pavyzdžiui: 2010-11-08 sprendimas adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-1154/10; 2012-01-23 nutartis adm. byloje Nr. A²⁶¹-147/2012; 2015-03-17 sprendimas adm. byloje Nr. A-317-143/2015).

LVAT, spręsdamas praleisto termino atnaujinimo klausimus pagal Administracinių bylų teisenos įstatymo 34 straipsnį ir 127 str. 2 dalį, savo praktikoje taip pat yra konstatavęs, jog kadangi įstatymų leidėjas, nustatydamas terminus procesiniams veiksams atlikti, siekia užtikrinti teisinių santykių stabilumą, praleistas terminas gali būti atnaujinamas tik išimtiniais

atvejais, jeigu jo praleidimo priežastys tikrai buvo svarbios, ekstraordinarios (2012-09-19 Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos, taikant Administracinių bylų teisenos įstatymo normas, apibendrinimo, publikuoto: „Administracinė jurisprudencija“, 2012, Nr. 23, 63 punktas, LVAT 2013-07-03 nutartis adm. byloje Nr. AS⁴⁹²-323/2013). Pareiškėjas visus teiginius dėl termino praleidimo privalo pagrįsti objektyviais duomenimis (2011-06-03 nutartis adm. byloje Nr. TA⁸⁵⁸-44/2011; 2012-04-06 nutartis adm. byloje Nr. TA⁴⁹²-6/2012).

Pagal LVAT praktiką svarbios priežasties, dėl kurios praleistas skundo padavimo terminas, sąvoka aiškinama kaip apimanti tik išskirtines, objektyvias, nuo skundą paduodančio asmens valios nepriklausiusias aplinkybes (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos, taikant išankstinio ginčų nagrinėjimo ne per teismą tvarką reglamentuojančias teisės normas, apibendrinimo (I dalis), publikuoto: „Administracinė jurisprudencija“, 2010, Nr. 19, 2.9. skyrius). Pastebėtina, kad vertinimas, ar terminas kreiptis teisminės gynybos praleistas dėl svarbių priežasčių, labai priklauso nuo nagrinėjamo atvejo aplinkybių. Sprendžiant termino atnaujinimo klausimą, taip pat yra atsižvelgiama į svarbių aplinkybių atsiradimo momentą, jų egzistavimo trukmę, į tai, ar asmuo, išnykus minėtoms aplinkybėms, kreipėsi į teismą per protingą laiko tarpą. Taip pat vertintina, ar asmuo buvo pakankamai atidus, sąžiningas, ar, priešingai, savo teises įgyvendino nerūpestingai, aplaidžiai. Šia prasme kiekvienam konkrečiam atvejui taikytini ne vidutiniai, o individualūs sąžiningo, atidaus bei rūpestingo elgesio standartai (LVAT 2007-09-19 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-573/2007; 2010-08-30 nutartis adm. byloje Nr. A⁴³⁸-757/2010; 2014-04-02 nutartis adm. byloje Nr. A²⁶¹-347/2014).

Komisija, įvertinusi bylos medžiagą, atsižvelgdama į LVAT praktiką nagrinėjamam ginčui aktualiais klausimais, konstatuoja, jog nagrinėjamoje byloje nenustatytos aplinkybės, suteikiančios teisę atnaujinti Pareiškėjos 2016-04-04 skundo dėl Inspekcijos 2015-12-21 sprendimo Nr. 69-154 padavimo terminą.

Iš bylos medžiagos matyti, jog Inspekcijos 2015-12-21 sprendimas Nr. 69-154 Pareiškėjai jos 2015-10-16 skunde, adresuotame centriniam mokesčių administratoriui, nurodytu adresu (duomenys neskelbtini) registruota pašto siunta Nr. išsiųstas 2015-12-28 (Inspekcijos paštui perduotų siuntų sąrašas Nr. 234 su pašto datos spaudu, AB Lietuvos pašto registruotų siuntų sąrašas Nr. 57-58-7541). Remiantis MAĮ 164 str. 3 dalimi, Inspekcijos sprendimo įteikimo Pareiškėjai diena laikytina penkta darbo diena, einanti po 2015-12-28, t. y. 2016-01-05. Terminas Inspekcijos 2015-12-21 sprendimui Nr. 69-154 apskūsti skaičiuojamas nuo 2016-01-06 ir pasibaigia 2016-01-25 (imtinai). Pareiškėja skundą Komisijai padavė 2016-04-04 (tai patvirtina pašto spaudas ant voko, kuriame gautas Pareiškėjos skundas dėl Inspekcijos sprendimo), t. y. praleidusi MAĮ 152 str. 2 dalyje nustatytą skundo dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo padavimo terminą.

Pareiškėja aplinkybės, kad skundą Komisijai dėl Inspekcijos 2015-12-21 sprendimo Nr. 69-154 pateikė praleidusi MAĮ įtvirtintą skundo padavimo terminą, neginčija ir prašo šį terminą atnaujinti. Pareiškėja Komisijai pateiktame prašyme nurodo su Inspekcijos 2015-12-21 sprendimu Nr. 69-154 susipažinusi tik 2016-03-18, kai gavo Inspekcijos 2016-03-15 raštą Nr. (24.6-31-5)-R-1690, kuriuo buvo informuota apie jos 2015-10-16 skundo Inspekcijai išnagrinėjimą ir ginčijamo sprendimo priėmimą. Svarbiomis termino praleidimo priežastimis Pareiškėja nurodo aplinkybes, jog pašto pranešimo apie laišką, siuntos iš Inspekcijos negavo, jokia informacija jai nebuvo įteikta ar pateikta, t. y. ji nedisponavo informacija, kad sprendimas priimtas ir išsiųstas, todėl praleido terminą skundui paduoti.

Komisija, vertindama Pareiškėjos nurodytas aplinkybes, pažymi, jog iš byloje esančios medžiagos matyti, kad Inspekcijos 2015-12-21 sprendimas Nr. 69-154 Pareiškėjai buvo išsiųstas 2015-12-28 jos 2015-10-16 skunde, pateiktame Inspekcijai, nurodytu adresu (duomenys neskelbtini). Sprendimas buvo siųstas registruota pašto siunta, kuri, nepavykus jos įteikti gavėjui, buvo grąžinta Inspekcijai. Taigi, Inspekcija 2015-12-21 sprendimą Nr. 69-154 Pareiškėjai išsiuntė vienu iš MAĮ 164 straipnyje reglamentuotų dokumentų mokesčių mokėtojui įteikimo būdų – siunčiant registruotu laišku. Pagal MAĮ 164 str. 3 dalies nuostatas registruotu laišku dokumentai siunčiami pagal mokesčių mokėtojo registre nurodytą mokesčių

mokėtojo adresą arba mokesčių mokėtojo nurodytą adresą korespondencijai gauti. Tais atvejais, kai minėtų duomenų mokesčių administratorius neturi, dokumentai siunčiami pagal atitinkamame registre nurodytą mokesčių mokėtojo adresą. Dokumentų, siunčiamų registruotu laišku, įteikimo mokesčių mokėtojui diena laikoma penkta darbo diena, einanti po mokesčių administratoriaus siunčiamos korespondencijos perdavimo paštui dienos. Duomenų apie tai, jog Pareiškėjos adresas būtų pasikeitęs, byloje nėra (pagal MAĮ 149 straipsnį mokesčių mokėtojas privalo pranešti ikiteisminei mokestinį ginčą nagrinėjančiai institucijai apie savo adreso pasikeitimą mokestinio ginčo proceso metu).

Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, patvirtinančias, jog Inspekcijos 2015-12-21 sprendimas Nr. 69-154 pagal aukščiau nurodytas MAĮ nuostatas buvo tinkamai išsiųstas ir laikomas įteiktu Pareiškėjai, sprendžiant termino skundai paduoti atnaujinimo klausimą vertintina, ar Pareiškėjos elgesys siekiant įgyvendinti savo teisę apskūsti Inspekcijos sprendimą neturi aplaidumo ar piktnaudžiavimo jai suteiktomis teisėmis požymių.

Pareiškėja prašyme nurodo, jog tik 2016-03-08 gavusi iš mokesčių administratoriaus pranešimą dėl turto arešto kreipėsi el. paštu (duomenys neskelbtini) į Inspekciją dėl priimto sprendimo, kurio ji negavo. Taigi, Pareiškėja dėl jos 2015-10-16 Inspekcijai paduoto skundo dėl Kauno AVMI 2015-09-07 sprendimo Nr. (04.7.2)-FR0682-630 nagrinėjimo eigos ir priimto sprendimo pasidomėjo tik praėjus beveik penkiems mėnesiams po skundo padavimo. Svarbių priežasčių, sutrukdžiusių laiku pasidomėti skundo nagrinėjimu ir bylos baigtimi, Pareiškėja nenurodė. Tuo tarpu iš Pareiškėjos 2016-04-04 prašymo turinio Komisija sprendžia, jog Pareiškėjai yra žinomi MAĮ įtvirtinti skundo dėl mokestinio ginčo išnagrinėjimo centriniame mokesčių administratoriuje terminai (Pareiškėja nurodo, kad Inspekcija skundą nagrinėjo ilgiau kaip 60 dienų, nors apie skundo nagrinėjimo pratęsimą jos neinformavo, pagal MAĮ 154 str. 3 dalį centrinis mokesčių administratorius turi priimti sprendimą dėl skundo dėl mokestinio ginčo per 30 dienų nuo jo gavimo dienos, šis terminas gali būti pratęstas iki 60 dienų, apie tai turi būti raštu pranešta skundą padavusiam mokesčių mokėtojui).

Komisijos vertinimu, nustatytos aukščiau aprašytos aplinkybės sudaro pagrindą teigti, jog Pareiškėja, siekdama įgyvendinti savo teisę apskūsti Inspekcijos sprendimą, nebuvo pakankamai rūpestinga, sąžininga ir atidi. Sąžiningumo, rūpestingumo ir atidumo imperatyvai neatsiejami su reikalavimu aktyviai siekti savo pažeistų teisių gynimo. Šio reikalavimo neatitinka suinteresuoto asmens pasyvumas ir procesinis neveikimas. Be to, asmenys, inicijuodami ginčą, turi ne tik teises, bet ir pareigas, tokias kaip: sąžiningai naudotis ir nepiktnaudžiauti jiems priklausančiomis procesinėmis teisėmis, rūpintis greitu bylos išnagrinėjimu, rūpestingai ir laiku pateikti įrodymus ir argumentus. LVAT ne kartą akcentavo, kad pareiškėjas, siekdamas aktyviai ginti savo teises ir interesus, gali domėtis administracinės bylos baigtimi, kreiptis į teismą dėl tokios informacijos jam suteikimo, teismo sprendimo nuorašo gavimo kitokiu, greitesniu būdu nei paštas (pavyzdžiui, faksimiliniu laišku) ir tokiu būdu parengti bei paduoti apeliacinį skundą teismui iki įstatymo nustatyto apskundimo termino pabaigos (pavyzdžiui: 2012-02-17 nutartis adm. byloje Nr. TA¹⁴⁶-21/2012; 2013-07-03 nutartis administracinėje byloje Nr. AS⁴⁹²-323/2013).

Komisija, įvertinusi išdėstytas aplinkybes, nustačiusi, kad Pareiškėjos elgesys neatitiko sąžiningumo, rūpestingumo ir atidumo imperatyvų, atsižvelgdama į aukščiau minėtą LVAT praktiką, konstatuoja, jog Pareiškėjos nurodytos priežastys, dėl kurių ji praleido terminą Inspekcijos sprendimui apskūsti, nagrinėjamu atveju nelaikytinos svarbiomis. Todėl Pareiškėjos prašymas atnaujinti praleistą terminą skundai dėl Inspekcijos 2015-12-21 sprendimo Nr. 69-154 paduoti netenkintinas, šis Pareiškėjos skundas laikytinas nepaduotu ir gražintinas Pareiškėjai.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 152 str. 5 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Neatnaujinti termino Pareiškėjos skundai dėl Inspekcijos 2015-12-21 sprendimo Nr. 69-154 paduoti.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 152 str. 7 dalį ir Administracinių bylų teisenos įstatymo 32 str. 1 dalį mokesčio mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Skundas teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo gavimo dienos.

Komisijos narė, pavaduojanti komisijos pirmininkę

Rasa Stravinskaitė

Komisijos nariai

Andrius Venius

Lina Vosylienė